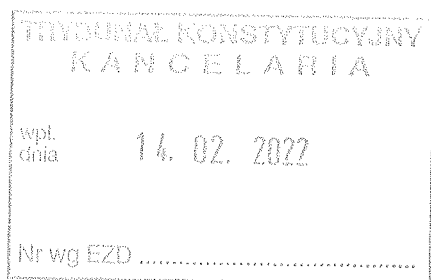

Koszalin, dnia 9.2.2022r.

Trybunał Konstytucyjny
al. Jana Chrystiana Szucha 12 A
00 918 Warszawa

Skarżąca:
**U spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością**

reprezentowana przez
adw. Krzysztofa Wicher
Kancelaria Adwokacka
ul. Zwycięstwa 202 B/4
75-611 Koszalin

SKARGA KONSTYTUCYJNA

Działając w imieniu i na rzecz Skarżącej – **U sp. z .o.o. w K** na podstawie art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, **wnoszę o:**

1. stwierdzenie niezgodności - **art. 398⁶ § 2 i 3 kpc w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 kpc** - w zakresie w jakim zezwala Sądowi Najwyższemu odrzucić niezaskarżalnym postanowieniem na posiedzeniu niejawnym, w składzie jednoosobowym, w całości skargę kasacyjną, zawierającą zdaniem Sądu Najwyższego niedokładność (nieściśłość) częściowego zaskarżenia orzeczenia pomimo wskazania w skardze kasacyjnej zakresu zaskarżenia i wniosku o zmianę w tym zakresie, a tym samym zawierającej zakres zaskarżenia i wniosek z tym związany, jednak zawierający niedokładność (nieściśłość) wniosku o uchylenie zaskarżonego orzeczenia uznawaną przez Sąd Najwyższy za brak formalny skutkujący uznaniem całej skargi kasacyjnej za niewywiedziony środek zaskarżenia - bez wzywania do uzupełnienia braków formalnych nakazujących wyjaśnienie zakresu zaskarżenia i złożonego wniosku **lub** w zakresie w jakim zezwala na odrzucenia skargi kasacyjnej w całości, a nie wyłącznie w części niedokładnie (nieściśle)

opisującej częściowo zaskarżenie, a w pozostałym zakresie nie nakazujący nadanie skardze biegu – jako niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji w zw. z art. 2 Konstytucji w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji, a także z art. 21 ust. 1 Konstytucji i 64 ust. 1 i 2 Konstytucji w zw. z z art. 31 ust. 3 Konstytucji;

2. zasądzenie na rzecz Skarżącej od Skarbu Państwa kosztów postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, w tym kosztów zastępstwa procesowego, zgodnie z art. 54 ust. 1 – 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym,
3. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przedłożonych do niniejszej skargi dokumentów, a mianowicie:
  - a) wyrok Sądu Okręgowego w K z dnia marca 2015r. w sprawie o sygn. akt
  - b) wyrok Sądu Apelacyjnego w S z dnia listopada 2015r. w sprawie o sygn. akt
  - c) wyrok Sądu Najwyższego dnia stycznia 2017r. z sygn. akt
  - d) wyrok Sądu Apelacyjnego w S z dnia maja 2017 roku, sygn. akt
  - e) wyrok Sądu Najwyższego z dnia .9.2018r. w sprawie
  - f) wyrok Sądu Apelacyjnego w S z dnia .6.2020r. w sprawie
  - g) skarga kasacyjna z dnia .11.2020r. od wyroku Sądu Apelacyjnego w S z dnia .6.2020r. w sprawie
  - h) zarządzenie o przekazaniu akt przez Sąd Apelacyjny w S z dnia .12.2020r. w sprawie
  - i) odpowiedź pozwanej S S.A. z dnia .12.2020r. na skargę kasacyjną,
  - j) postanowienie Sądu Najwyższego z dnia .9.2021r. sygn. akt wraz z kopertą i potwierdzeniem wpływu do pełnomocnika skarżącej **w dniu 17.12.2021r. – zwrotką pocztową.**

Skarżący kwestionuje zgodność normy prawnej zawartej w art. 398⁶ § 2 i 3 kpc w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 17.11.1964r. kodeks postępowania cywilnego (w zakresie wskazanym w *petitum* skargi – tj. zakresowa niezgodność z Konstytucją) z art. art. 45 ust. 1 Konstytucji w zw. z art. 2 Konstytucji w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji, a

także z art. 21 ust. 1 Konstytucji i 64 ust. 1 i 2 Konstytucji w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji - zastosowanej przy wydawaniu orzeczenia przez Sąd Najwyższy w dniu września 2021r. w sprawie – doręczone w dniu 17.12.2021r.

Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia .9.2021r. sygn. akt jest prawomocne, a od wydanego postanowienia nie przysługuje żaden zwyczajny i nadzwyczajny środek zaskarżenia, w związku z czym oświadczam, iż nie został wniesiony taki zwyczajny jak i nadzwyczajny środek zaskarżenia.

Skarga konstytucyjna jest wnoszona w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącej postanowienia SN z dnia .9.2021r., co nastąpiło w dniu 17.12.2021r.

UZASADNIENIE

OPIS STANU FAKTYCZNEGO

Skarżąca – jako powódka U sp. z o.o. z siedzibą w K w pozwie wniesionym przeciwko S S.A w S , G B i J L domagała się solidarnie od pozwanych kwoty zł z odsetkami ustawowymi od maja 2012r. do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że pozwany J L odpowiada do kwoty zł, a także zasądzenia od pozwanych solidarnie zwrotu kosztów procesu wedle norm przepisanych. Powództwo w stosunku do pozwanej ad. 3 wywiedzione zostało z trzech polis ubezpieczeniowych, zakreślających inny zakres ubezpieczenia – zdarzenia ubezpieczeniowe oraz inne sumy ubezpieczenia.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w K z dnia marca 2015r. w sprawie o sygn. akt zasądził na rzecz powódki od pozwanego S S.A z siedzibą w S kwotę zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia maja 2012r. do dnia zapłaty, od pozwanego G B kwotę zł wraz odsetkami ustawowymi od dnia września 2012r. do dnia zapłaty, od pozwanego J L kwotę zł wraz odsetkami ustawowymi od dnia września 2012r. do dnia zapłaty, z tym zastrzeżeniem, że spełnienie świadczenia w całości przez S S.A z siedzibą w S zwalnia pozostałych pozwanych, zaś spełnienie świadczenie przez G B lub

J L zwalnia S S.A z siedzibą w S , w zakresie, w jakim świadczenia te zostaną spełnione.

Na skutek apelacji pozwanych J L i S Spółki Akcyjnej w S , Sąd Apelacyjny w S wyrokiem z dnia listopada 2015r. w sprawie o sygn. akt ( ) zmienił wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że oddalił w całości powództwo wobec S Spółka Akcyjna w S . W punkcie II. powyższego wyroku oddalił apelację pozwanego J L i w pozostałych punktach ustalił koszty postępowania.

Od wyroku z dnia .11.2015r. skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego wniosła strona powodowa. Wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia stycznia 2017r. sygn. akt uchyłono zaskarżony wyrok w punkcie I podpunkty 1 i 2 oraz w punkcie IV i w tym zakresie przekazano sprawę Sądowi Apelacyjnemu w S do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach.

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w S z dnia maja 2017 roku, sygn. akt oddalono ponownie w całości powództwo wobec S S.A w S co do kwoty zł oraz zasądzone z tego tytułu zostały koszty procesu za I i II instancję.

W dniu .8.2017r. Skarżąca wniosła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego podnosząc szereg zarzutów w stosunku do wyroku Sądu Apelacyjnego w S z dnia maja 2017r.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia .9.2018r. w sprawie uchylił ponownie zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Po ponownym postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w S w sprawie w dniu .6.2020r. zapadł wyrok, w którym Sąd:

- umorzył postępowanie w zakresie kwoty zł – co jest prawidłowym i niekwestionowanym rozstrzygnięciem w sprawie,
- zmienił zaskarżony wyrok i obniżył wysokość zasądzonej kwoty – z kwoty zł do kwoty zł i zmienił termin wymagalności z maja 2012r. na marca 2015r.,
- oddalił pozostałą część roszczenia,
- rozliczył koszty procesu- zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielnia kosztów procesu.

Skarżąca nie zgadza się z wydanym rozstrzygnięciem w zakresie oddalonej części roszczenia.

Od wydanego przez Sąd Apelacyjny w S wyroku Skarżąca w dniu .11.2020r. wywiodła skargę kasacyjną – zaskarżając wyrok w części – tj. poniżej cytat:

„w części dotyczącej pkt II – tj. w zakresie w jakim zostało oddalone powództwo przeciw pozwanemu S S.A w S co do kwoty zł oraz odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od maja 2012r. do marca 2015r. oraz w zakresie kosztów za I instancję oraz w zakresie pkt IV – w zakresie w jakim powódka została obciążona kosztami w wysokości , zamiast w całości obciążyć stronę pozwaną.”

W związku z powyższym zakresem zaskarżenia powódka- Skarżąca złożyła wnioski – cytat: „W związku z powyższymi zarzutami i podstawami kasacyjnymi wnoszę o:

1. przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, a następnie:
2. rozpoznanie sprawy na rozprawie,
3. uchylene zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania innemu równorzędnemu Sądowi Apelacyjnemu niż Sąd Apelacyjny w S , pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.”

Nie ma wątpliwości, iż został wskazany zakres zaskarżenia jak również wniosek co do żądania procesowego rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

Skarga kasacyjna z dnia 11.2020r. - zawierała szerokie merytoryczne uzasadnienie wniosku o przyjęcie do rozpoznania, jak również zarzutów kasacyjnych.

Skarga kasacyjna z dnia 11.2020r. została wniesiona w ustawowym terminie oraz została opłacona opłatą sądową w kwocie zł od wskazanej wartości przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Apelacyjny w S nadał skardze bieg i przekazał akta sprawy do Sądu Najwyższego.

Postanowieniem z dnia .9.2021r. Sąd Najwyższy w sprawie – 1. **odrzucił skargę kasacyjną**, 2. zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego. Postanowienie zostało doręczone w dniu 12.2021r. przez Sąd Apelacyjny w S w sprawie

Autorem wszystkich trzech wywiedzionych w niniejszej sprawie skarg kasacyjnych był ten sam pełnomocnik, tj. dwóch skarg kasacyjnych uwzględnionych w całości i skargi kasacyjnej - odrzuconej postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia .9.2021r.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia .9.2021r. uznał, iż wywiedziony środek zaskarżenia nie stanowi minimalnych wymogów skargi kasacyjnej., tj. nie zawiera elementu skargi kasacyjnej – tj. wskazania, czy orzeczenie od którego jest wniesiona skarga, zostało zaskarżone w całości, czy w części. Sąd Najwyższy przeprowadził własną analizę skargi i uznał, iż możliwa jest interpretacja skargi w ten sposób, iż zakres zaskarżenia nastąpił w trzech wariantach, by następnie stwierdzić, iż te warianty nie wynikają z intencji autora skargi kasacyjnej. Na stronie 3 uzasadnienia Sąd Najwyższy wskazał, iż „zgodny z faktycznym celem i intencjami powódki” – **był zakres zaskarżenia:**

- w zakresie nieuwzględnionego roszczenia w kwocie zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia maja 2012r. do dnia zapłaty,
- w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie od zasądzonej kwoty zł za okres od dnia maja 2012r. do marca 2015r..

Skarżąca wskazuje, iż Sąd Najwyższy w sposób prawidłowy – ostatecznie zinterpretował zakres zaskarżenia, co oznacza, iż było to w pełni czytelne w wywiedzionym środku zaskarżenia. Nie ma również wątpliwości, iż nie sposób stwierdzić, iż zakres zaskarżenia nie został wskazany całkowicie, co faktycznie upoważniałoby do odrzucenia skargi. W sprawie, co najwyżej powstała pewna nieścisłość – niedokładność, którą należało wyjaśnić.

Podkreślić należy, iż Sąd Apelacyjny w S w sprawie w dniu .12.2020r. zarządzeniami przekazał skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego – nie dostrzegając żadnych braków uzasadniających odrzucenie skargi – zgodnie z kompetencjami Sądu Apelacyjnego wynikającymi z art. 398⁶ § 2 kpc. Sąd Apelacyjny miał zaś obowiązek odrzucić

skargę kasacyjną nie spełniającą wymogów art. 398⁴ § 1 kpc, **jednak tego nie uczynił**. W związku z czym uznać należy, iż ewentualna nieścisłość (niedokładność) zakresu zaskarżenia – nie była tak oczywista, jednoznaczna dla każdego prawnika.

Istotne jest również wskazanie, iż strona pozwana S w odpowiedzi z dnia .12.2020r. - na skargę kasacyjną – nie wskazała na żadne braki skargi kasacyjnej uzasadniające jej odrzucenie **i nie złożyła takiego wniosku**. Ponownie należy więc kategorycznie stwierdzić, iż ewentualna nieścisłość (niedokładność) zakresu zaskarżenia – nie była tak oczywista, jednoznaczna dla każdego prawnika, skoro nie dostrzegł jej nawet pełnomocnik pozwanej, również reprezentujący pozwaną od wielu lat i znający dokładnie sprawę.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia .9.2021r. - powołał się na orzeczenia wskazujące, iż nie jest dopuszczalne, aby „konieczne było określenie zakresu zaskarżenia na podstawie złożonych zabiegów interpretacyjnych” – postanowienie SN z dnia 18.5.2018r. IV CSK 616/17, z dnia 7.6.2017r. sygn. akt II PZ 7/17, z dnia 3.6.2016r. IV CSK 796/15 i kolejne.

W związku z powyższym – o ile zgodzić można się z powyższym zdaniem Sądu Najwyższego – iż zakres częściowego zaskarżenia winien **być jednoznaczny** – o tyle nie sposób zgodzić ze sposobem procedowania zastosowanym przez Sąd Najwyższy- w przypadku dostrzeżenia problemu interpretacyjnego z zakresem zaskarżenia, w szczególności w sprawach skomplikowanych – **mając na uwadze konstytucyjny standard postępowania cywilnego, gwarantujący prawo do rzetelnej procedury sądowej, w której ewentualne nieścisłości środka zaskarżenia - winny być wyjaśniane, bez odrzucenia całego środka zaskarżenia i pozbawienia prawa strony do merytorycznego zbadania sprawy.**

W niniejszej sprawie – należy mieć na uwadze, iż:

1. zakres zaskarżenia został wskazany w skardze kasacyjnej, przy czym wnioski zostały powiązane z zakresem zaskarżenia,
2. Sąd Apelacyjny w S uznał, iż zakres zaskarżenia jest jednoznaczny i skardze może zostać nadany bieg – brak jest podstaw do odrzucenia skargi,
3. strona pozwana, uznała, iż zakres zaskarżenia jest jednoznaczny- brak jest podstaw do odrzucenia skargi,
4. Sąd Najwyższy **odrzucił całą** skargę kasacyjną, zamiast nadać bieg skardze – w zakresie jednoznacznej części zaskarżenia; Sąd Najwyższy nie wysłał żadnego wezwania do wyjaśnienia lub sprecyzowania zakresu zaskarżenia,

5. Sąd Najwyższy **odrzucił całą** skargę kasacyjną, zamiast zobowiązać powódkę do jednoznacznego wyjaśnienia zakresu zaskarżenia, w drodze uzupełnienia braków formalnych, co w prosty i jednoznaczny sposób pozwoliłoby merytorycznie procedować Sądowi Najwyższemu nad złożonym środkiem zaskarżenia.

UZASADNIENIE ZARZUTÓW NARUSZENIA KONSTITUCYJNIE CHRONIONYCH WOLNOŚCI I PRAW
OCENA ZGODNOŚCI

DOTYCHCZASOWE ORZECZENIA TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO

Skarżąca spółka wskazuje w pierwszej kolejności, iż zbliżony przedmiot rozpoznawania sprawy przez Trybunał Konstytucyjny miał już miejsce, jednak sprawy nie były identyczne, a także nie były wskazane identyczne wzorce konstytucyjnego i zakres zaskarżenia normy kwestionowanej - również miał inny zakres. W związku z tym wydane dotychczas orzeczenia mają charakter pomocniczy, a nie rozstrzygający. Nie ma również identyczności spraw. Kluczowe jest wskazanie, iż Skarżący nie kwestionuje, iż w przypadku jeżeli skarga kasacyjna sporządzona przez profesjonalnego pełnomocnika – całkowicie nie zawierałaby zakresu zaskarżenia lub też wniosków związanych z zakresem zaskarżenia – to taka skarga mogłaby być uznana za oczywiście wadliwy środek zaskarżenia, nie mający waloru skargi kasacyjnej. W niniejszej sprawie zaś zdaniem Skarżącej – odrzucenie skargi kasacyjnej – nastąpiło wyłącznie w wyniku niedokładności, którą można było sprostować, a tym samym nie jest to sytuacja identyczna z brakiem wskazania zaskarżonej części orzeczenia. Zdaniem Skarżącej norma prawna zrównująca całkowity brak wskazania zakresu zaskarżenia – z niedokładnie wskazanym zakresem zaskarżenia – jest wadliwa konstrukcyjnie i narusza prawo do Sądu, bowiem jej skutkiem jest odrzucenie skargi w całości. Tak skonstruowana norma prawa jest niezgodna z Konstytucją, co zostanie wykazane poniżej.

Odniesić się należy do co najmniej trzech orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego:

- a) wyrok TK z dnia 31 marca 2005r. sygn. akt SK 26/02- dotyczące kosztów postępowania kasacyjnego przed Sądem Najwyższym, w tym w zakresie praktyki i norm prawnych dotyczących przedsądu,
- b) wyrok TK z dnia 1 lipca 2008r. **sygn. akt SK 40/07**,
- c) wyrok TK z dnia 11 lipca 2018r. **sygn. akt SK 3/17** wraz ze zdaniem odrębnym Sędziego Mariusza Muszyńskiego, które należy w całości podzielić.

Kluczowe jest odniesienie się do wyroku TK z dnia 1 lipca 2018r. w sprawie SK 40/07 dotyczącego art. 398⁶ § 2 i 3 kpc w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 3 kpc – w zakresie w jakim przewiduje odrzucenie, bez wzywania do usunięcia braków skargi kasacyjnej niespełniającej wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 3 powołanej ustawy, **jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji**. Zdaniem strony Skarżącej wydane orzeczenie nie straciła na swojej aktualności, a przytoczona argumentacja jest logiczna, konsekwentna i wynika z potrzeby ochrony konstytucyjnie chronionych praw obywateli. Wskazane orzeczenia potwierdza również, istotę wymiaru sprawiedliwości – w tym Sądu Najwyższego tj. wydawanie merytorycznych orzeczeń, a nie formalistyczne podejście do zagadnień procesowych.

Skarżąca spółka w pełni podziela argumentację prawną przedstawioną w uzasadnieniu wskazanego powyżej wyroku SK 40/07. Przedmiotem rozstrzygnięcia przez TK była kwestia – odrzucania skarg kasacyjnych przez SN – w sytuacji braku w treści skargi - wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (wymóg formalnych). TK uznał niekonstytucyjność takiej normy, w sytuacji, gdy występował całkowity brak takiego wniosku, w wywiedzionej skardze konstytucyjnej – a w niniejszej sprawie skarga kasacyjna zawierała zakres zaskarżenia, jednak SN uznał, iż jest on wyrażony nieprecyzyjnie. Brak takiego wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania - był oczywiście omyłką sporządzającego skargę kasacyjną pełnomocnika, a skutkiem było odrzucenie skargi kasacyjnej, bez wezwania do uzupełnienia braków. TK wskazał jednak, iż tak daleko idące skutki omyłki pełnomocnika, jak odrzucenie skargi kasacyjnej i brak jej merytorycznego rozpoznania nie są do zaakceptowania w ramach rzetelnej procedury sądowej. **TK uznał normę prawną na podstawie której Sąd Najwyższy odrzucał skargę kasacyjną - za niezgodną z Konstytucją z następujących powodów:**

- a) konstytucyjne prawo do Sądu i zasada państwa prawa pozostają ze sobą w ścisłym związku,
- b) w ramach prawa do Sądu – pozostaje prawo do rzetelnej procedury,
- c) prawo do rzetelnej procedury dotyczy również postępowania nadzwyczajnego przed Sądem Najwyższym, zainicjowanego wniesieniem skargi kasacyjnej- tezy numer 3 i 5 – tj. przyjęcie, iż pomimo sądowy standard dotyczy dwóch- instancji i nie istnieje konstytucyjne prawo do Sądu Najwyższego (do kasacji, czy też skargi kasacyjnej), to w sytuacji dopuszczalności ustawowej wywiedzenia nadzwyczajnego środka zaskarżenia- ukształtowana procedura może być przedmiotem oceny konstytucyjnej- wyrok TK SK 32/02 i SK 26/02,

- d) TK dostrzegł problem praktyki w SN, w tym kwestii związanej z naciskiem na treść skargi, a nie na formalną konstrukcję skargi – teza 4.2,
- e) TK słusznie wskazał, że „zasada sprawiedliwości proceduralnej (rzetelności proceduralnej) dotyczy wszystkich etapów postępowania sądowego – teza 5.2,
- f) wprawdzie istnieje obowiązek sporządzenia skargi kasacyjnej przez fachowy podmiot w wyniku przymusu adwokacko- radcowskiego, jednak nie oznacza, iż w sprawach braków (błędów skargi) usuwalnych wywiedzionego środka zaskarżenia – należy odrzucić skargę, bez wzywania do uzupełnienia braku ; ewentualne błędy obciążają bowiem stronę, a nie osobę sporządzającą skargę; ocena braków formalnych nie zawsze jest kwestią jednoznaczną; – teza 7.5.3.;
- g) konstytucyjne prawo do postępowania realizującego wymogi rzetelności i sprawiedliwości nie podlega ograniczeniom innym niż te które dopuszcza art. 31 ust. 3 Konstytucji – teza. 6.5.
- h) ograniczenia konstytucyjnych praw – podlegają testowi proporcjonalności – tj. czy są konieczne w demokratycznym państwie i czy wprowadzona procedura jest w stanie doprowadzić do zamierzonych skutków i czy jest niezbędna dla ochrony interesu publicznego,
- i) TK uznał (za skarżącą), iż celem normy prawnej która była kwestionowana jest usprawnienie procedury kasacyjnej, poprzez wprowadzenie rygorów, które wymuszą większą przejrzystość skarg – teza 6.5, (tak jak w niniejszej sprawie –dopisek autora),
- j) Formalizm procesowy dla sprawności postępowania jest konieczny, aby uniknąć anarchii i destrukcji wymiaru sprawiedliwości, jednak konieczne jest wyważenie wymogów formalnych z zapewnieniem realnego dostępu do wymiaru sprawiedliwości i prawem do merytorycznego rozpoznania sprawy – 6.5.1.;
- k) Szybkość rozpoznawania sprawy nie może być wyłączną wartością, na rzecz której można poświęcić ochronę praw podmiotowych – 6.5.1.;
- l) Trybunał Konstytucyjny nie jest uprawniony do kontrolowania trafności rozwiązań przyjmowanych przez ustawodawcę i może interweniować dopiero wówczas, gdy ustawodawca przekroczył zakres swobody regulacyjnej i to w sposób na tyle drastyczny (nieproporcjonalność), że przyjęte rozwiązania prowadzą do istotnego naruszenia konstytucyjnie chronionych wartości;
- m) ograniczenie dostępności do Sądu – w świetle art. 398⁶ § 2 i 3 kpc – wynika z odrzucenia skargi kasacyjnej, bez wezwania do uzupełnienia braków formalnych i stosowania nadmiernego rygoryzmu procesowego - teza 7.1.,

- n) rozróżnienie na braki usuwalne i nieusuwalne – wskazuje, iż odrzucenie skargi kasacyjnej - winno dotyczyć wyłączenie w przypadku braku elementów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej,
- o) Sądy nie mogą zostać sprowadzone do roli „roboty” mechanicznie odrzucającego pisma procesowego stron z powodu uchybień – nie wających na możliwości merytorycznego rozpoznania sprawy – TK – sygn. akt P/01- wyrok z dnia 12.3.2002r.,
- p) Sądy nie mogą stać się instytucją biurokratyczną- TK sygn. akt SK 30/05 wyrok z dnia 16.1.2006r.,
- q) szybkość rozpoznania sprawy nie jest wartością, na rzecz której można poświęcić ochronę praw podmiotowych- sygn. akt P 9/01,
- r) poglądy Trybunału Konstytucyjnego wyrażona w sprawie P 18/07 – mają również zastosowane przy ocenie wymogów skargi kasacyjnej,
- s) kwestia braku w skardze kasacyjnej, to wyłącznie kwestia oceny zestawienia szybkości postępowania, z kwestią prawo do merytorycznego rozpoznania sprawy;
- t) kwestia odrzucenia skargi kasacyjnej z powodu całkowitego braku w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania , bez wezwania do uzupełnienia tego braku- nie spełnia testu proporcjonalności – co uzasadnia stwierdzenie niezgodności z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji.

Należy również dokonać analizy wyroku TK z dnia 11 lipca 2018r. sygn. akt SK 3/17, **wraz ze zdaniem odrębnym.** TK oceniał normę prawną art. 398⁶ § 2 i 3 kpc w zw. art. 13§ 2 kpc- tj. w związku z postępowaniem nieprocesowym. Niniejsza skarga konstytucyjna nie dotyczy postępowania nieprocesowego, a procesu cywilnego i samej normy **art. 398⁶ § 2 i 3 kpc w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 kpc, co stanowi istotną odrębność.**

Zakres zaskarżenia w sprawie SK 3/17 został sformułowany zbyt szeroko i nie adekwatnie do istoty stanu prawnego sprawy, której dotyczył, bowiem poddano pod ocenę TK – wszystkie formalne wymogi skargi kasacyjnej. Spowodowało to, iż TK faktycznie nie dokonał pełnej oceny kwestionowanej normy prawnej, bowiem nie rozpoznał pełnej argumentacji, w tym również tej wynikającej z okoliczności faktycznych niniejszej sprawy.

TK nadał skardze bieg – w zakresie art. 398⁶ § 2 i 3 kpc w zw. z art. 398⁴ § 1 **pkt 3 kpc** – natomiast niniejsza skarga kasacyjna dotyczy również art. 398⁴ § pkt § 1 pkt 1- tj. „oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości, czy w części”. Wskazana różnica zakresu zaskarżenia skargą konstytucyjną jest istotna, bowiem w dalszym rozważaniach Trybunał rozważał wyłącznie kwestię wniosku o uchylenie lub zmianę orzeczenia, a w niniejszej sprawie problem **dotyczy zakresu zaskarżenia**.

TK w wyroku w sprawie SK 3/17 ponownie wskazał, iż wprowadzenie kasacji do polskiego postępowania sądowego wykracza poza standard konstytucyjny. TK odniósł się do wyroku SK 40/07. TK wskazał odnosząc się do orzeczeń SN (III CSK 161/12), iż w zakresie wymogów z art. 398⁴ § 1 kpc – to „przesądzają” o istocie skargi kasacyjnej, a brak któregośkolwiek powoduje, iż taki środek zaskarżenia nie jest w ogóle skargą kasacyjną, gdyż zawiera braki pierwotne.

TK –w tezie 4 analizował kwestie „wniosku” zawartego w skardze kasacyjnej- odnosząc się wyłącznie do stanowiska Sądu Najwyższego w tym zakresie.

TK dokonując oceny konstytucyjności art. 398⁶ § 2 i 3 kpc w zw. z art. 398⁴ § 1 **pkt 3 kpc** – zgodził się, iż należy dokonywać oceny na podstawie testu proporcjonalności, jednak dodał poza konstytucyjną przesłankę – ze „szczególnym uwzględnieniem charakteru skargi kasacyjnej nadanego obecnie obowiązujące unormowania prawne”. TK uznał, iż standard ochrony sądowej z postępowania dwuinstancyjnego – nie może być przenoszony na etap nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

TK w sprawie SK 3/17 w sprawie SK 3/17 przywołał słuszne stanowisko Skarżącego – „Skarżąca wskazała, że jedyną wartością, której służy ograniczenie prawa do sprawiedliwej procedury, jest usprawnienie i szybkość postępowania. W jej ocenie nie ma nic przeciwko temu by również braki konstrukcyjne skargi były usuwane w terminie tygodniowym, podobnie jak braki formalne. Nie można się zgodzić z twierdzeniem, że brak możliwości usunięcia braków konstrukcyjnych skargi kasacyjnej uzasadniony jest postulatem usprawnienia i szybkości postępowania. Teza taka pozostawałaby w sprzeczności z uregulowaniem z art. 398⁶ § 1 k.p.c., a cel taki należałoby uznać za sprzeczny z zasadą racjonalnego ustawodawcy. Skoro przepis ten przewiduje tygodniowy termin do usunięcia braków formalnych, to nic nie stałoby na przeszkodzie, żeby również w tym terminie skarżący (jego pełnomocnik) mógł usunąć braki

konstrukcyjne – jeżeli takie wystąpiły. Z punktu widzenia szybkości postępowania na tym etapie, wezwanie do usunięcia braków konstrukcyjnych w takim samym – tygodniowym terminie nie wydłużałoby postępowania. Wynika stąd, że szybkość postępowania nie stanowi wyłącznego uzasadnienia takiego ukształtowania wymagań skargi kasacyjnej w zakresie jej elementów mieszanych, a tym samym do pozbawienia stron możliwości ich uzupełnienia.”

TK w sprawie SK 3/17 uznał, iż ustawodawca ma prawo wprowadzić – nieusuwalne braki skargi kasacyjnej – ze względu na szczególny charakter tego środka zaskarżenia. Do nieusuwalnych braków TK zaliczył, gdy **„dane pismo procesowe nie jest z istoty swej skargą kasacyjną**, nie można zmienić statusu takiego pisma w trybie wezwania do uzupełnienia braków formalnych”. Odnosząc wskazane zdanie TK do problemu jaki wystąpił w skarżonej sprawie – to należy mieć na uwadze, iż Sąd Apelacyjny w S _____ oraz sama strona pozwana – nie miały wątpliwości, co do rodzaju wywiedzionego środka zaskarżenia i spełnienia wymogów formalnych. W związku z czym wbrew twierdzeniu TK – nie zawsze będzie występowała sytuacja – co do twierdzenia, iż **„dane pismo procesowe nie jest z istoty swej skargą kasacyjną”** – a mimo tego SN, na posiedzeniu niejawnym, jednoosobowo, bez możliwości zaskarżenia- odrzucił skargę kasacyjną Skarżącej.

TK wskazał, iż – „Ujęcie w skardze kasacyjnej wszystkich elementów konstrukcyjnych pozwala także stronie przeciwnej na ustalenie, czy rzeczywiście zachodzą okoliczności, które mogą doprowadzić do wzruszenia zapadłego orzeczenia w postępowaniu kasacyjnym. W tym zakresie powyższe wymaganie łączy się z zasadą ochrony pewności i bezpieczeństwa obrotu prawnego.” – przy czym w niniejszej sprawie strona pozwana S _____ S.A. – nie miała wątpliwości, co do rodzaju środka zaskarżenia, spełnienia wymogów formalnych, a tym samym nie zostały naruszone żadne prawa strony przeciwnej, a mimo to SN odrzucił wywiedzioną skargę kasacyjną, bez jej formalnego badania. W związku z czym argument TK o ochronnej funkcji normy art. 398⁴ § 1 **pkt 3 kpc dla** strony przeciwnej jest całkowicie chybiony.

Pozorny jest również argument TK, iż **„nie można bowiem nie zauważyć, że pismo niespełniające wymagań konstrukcyjnych nie jest w ogóle skargą kasacyjną”**. Na tle niniejszej sprawy – tj. w przypadkach częściowego zaskarżenia prawomocnych orzeczeń – może bowiem zachodzić problem lub też nawet spór – co do sposobu sformułowania zakresu zaskarżenia i nie ma to nic wspólnego – z brakiem spełnienia wymogów konstrukcyjnych skargi kasacyjnej. Zakres zaskarżenia może być też po prostu:

- a) wynikiem błędu Sądu II instancji – przy sporządzeniu sentencji orzeczenia,
- b) omyłki pisarskiej Sądu II instancji,
- c) omyłki pisarskiej pełnomocnika skarżącej,
- d) błędu pełnomocnika skarżącego,
- e) celowego działania pełnomocnika skarżącego.

Nie sposób więc wszystkich tych okoliczności sprowadzać do jednego zagadnienia – całkowitego braku zaskarżenia i braku spełnienia wymogu konstrukcyjnego skargi kasacyjnej, który upoważniałby Sąd Najwyższy do całkowitego odrzucenia skargi kasacyjnej.

W powyższych przypadkach nie można więc kategorycznie twierdzić, jak wskazuje to TK, iż skarga kasacyjna nie spełnia wymogów konstrukcyjnych.

Zdaniem TK- uzasadnieniem ograniczenia prawa do sprawiedliwie ukształtowanej procedury – nie jest szybkość i ekonomia postępowania, ale „ochrona stabilności porządku prawnego ukształtowanego orzeczeniami prawomocnymi”. W niniejszej sprawie **były zaś dwukrotnie** wydawane wadliwe prawomocne orzeczenia przez Sąd Apelacyjny w S , a wyłącznie w wyniku kontroli kasacyjnej doszło do ich wyeliminowania z obrotu prawnego. Oznacza to, że wartość w postaci „ochrony stabilności porządku prawnego ukształtowana orzeczeniami prawomocnymi” – już tylko na tle niniejszej sprawy nie może być wartości absolutną i rozstrzygającą. Wskazany argument jest bowiem nielogiczny prawnie, skoro bowiem ustawodawca **dopuszczył skargę kasacyjną** (środek zaskarżenia z założenia przysługujący od prawomocnych orzeczeń), to standardy proceduralne winny być ukształtowane rzetelnie, w tym pozbawione arbitralności. W niniejszej sprawie SN w postanowieniu 3.9.2021r. działając na podstawie skarżonej normy, naruszył ten standard, bowiem działał arbitralnie- tj. pomimo, iż prawidłowo zrekonstruował zakres zaskarżenia- to odrzucił skargę. Działanie arbitralne polegało również na tym, iż ani Sąd Apelacyjny w S , ani pozwana nie dostrzegały braku elementów konstrukcyjnych skargi, **czyli nie została naruszona istota środka zaskarżenia jakim jest skarga kasacyjna**. Rozstrzygnięcie SN oparte na kwestionowanej skargą konstytucyjną normie - w postaci odrzucenia skargi kasacyjnej ma więc charakter arbitralny i dowolny, a także powoduje brak kontroli kasacyjnej wyroku wydawanego przez Sąd, którego orzeczenia były dwukrotnie uchylane przez Sąd Najwyższy.

TK odniósł się do orzeczenia z dnia 12 lipca 2011r. sygn. akt SK 49/08, z którego wynika, iż nie jest „elementem realizacji zasady sprawiedliwości proceduralnej”- uniwersalny obowiązek wzywania stron do usuwania braków formalnych wniesionych nieprawidłowo środków procesowych. O ile zgodzić należy się z tak ogólnie postawioną tezą, to w przypadku braku na podstawie którego doszło do odrzucenia skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie – tj. **nieścistości** (niedokładności) w redakcji zakresu zaskarżenia – to skutek w postaci uprawnienia SN do odrzucenia skargi kasacyjnej – bez próby wyjaśnienia zakresu zaskarżenia- jest zbyt daleko idący i naruszający konstytucyjne prawo do rzetelnej procedury, braku arbitralności w wydawaniu orzeczeń, szczególnie w sytuacji gdy, gdy postanowienie SN nie podlega zaskarżeniu, wydawane jest na posiedzeniu niejawnym, w składzie jednoosobowym.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotne jest zdanie odrębne wyrażone przez Sędziego TK Mariusza Muszyńskiego, **które Skarżąca w całości podziela i wskazuje**, iż mogłaby uczynić treść tego zdania odrębną częścią niniejszej skargi konstytucyjnej. Celem zachowania ekonomii nie będę powielał przywołanej tam pełnej argumentacji – ograniczając się do przytoczenia następujących tez:

- a) „W niniejszej sprawie, przy praktycznie tożsamej przesłance konstrukcyjnej skargi kasacyjnej w kodeksie postępowania cywilnego i w prawie o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wyroki Trybunału poszły w zupełnie innym kierunku, **co nie jest logiczne i zgodne z zasadami konstytucyjnymi**. Co więcej, orzeczenie o zgodności spowodowało, że powstał **podwójny standard** konstytucyjny związany z usuwaniem braków konstrukcyjnych skargi kasacyjnej. Wprowadzenie takiego podwójnego standardu nie zostało należyście uzasadnione, a sam przeprowadzony przez Trybunał **wywód prawny jest pokrętny i nielogiczny**.”,
- b) „Wobec powyższego, bardziej niż rozstrzygnięcie TK w sprawie o sygn. K 3/17, przekonują mnie argumenty dotyczące możliwości prowadzenia postępowania naprawczego wobec braków konstrukcyjnych, wynikające z przywoływanych już orzeczeń TK.”
- c) „Według mnie kwestionowana przez skarżącą norma naruszyła w sposób nieproporcjonalny prawo do rzetelnej procedury przed sądem ...”,
- d) „Należy przypomnieć, że w dotychczasowym orzecznictwie, TK zwrócił uwagę na potrzebę zrekomensowania dolegliwości regulacji art. 398⁶ § 2 i 3 w związku z art. 398⁴ § 1 k.p.c. przez wprowadzenie mechanizmów pozwalających na usunięcie braku, w wyniku wezwania po jego wykryciu przez sąd do usunięcia braku (zob. uzasadnienie

wyroku o sygn. SK 40/07). Takiego mechanizmu nie przewidziano wobec kwestionowanej w niniejszej sprawie normy.”

- e) „Strona nie powinna bowiem ponosić negatywnych konsekwencji działania profesjonalnego pełnomocnika. Nie może być tak, że niewłaściwe działanie pełnomocnika automatycznie zamyka stronie drogę do sądu.”
- f) „Niestety praktyka ta nie jest spójna, co w konsekwencji prowadzi do zróżnicowania pozycji skarżących znajdujących się w takiej samej sytuacji prawnej. W zależności od składu orzekającego, sąd może się bowiem kierować albo podejściem formalistycznym, albo stara się umożliwić skarżącemu skorzystanie przez niego z prawa do sądu.”,
- g) „Konieczność zapewnienie gwarancji realizacji prawa do sądu, a także jednolitości orzecznictwa dotyczącego standardów rzetelnej procedury w zakresie wymogów skargi kasacyjnej przesądza o tym, że kwestionowane przepisy powinny być zostać uznane za niekonstytucyjne. Skoro Trybunał Konstytucyjny zawiódł wydając – w mojej ocenie – błędne orzeczenie, w tym zakresie powinien wypowiedzieć się ustawodawca przeprowadzając stosowną nowelizację.”

WZORCE KONTROLI KONSTYTUCYJNEJ

- art. 2 KRP *„Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej”*,
  - statuuje trzy zasady konstytucyjne, tj. **zasadę państwa demokratycznego, zasadę państwa prawnego i zasadę sprawiedliwości społecznej, które są ze sobą powiązane funkcjonalnie i materialnie**, natomiast kwestionowana norma prawna – narusza zasadę zaufania obywateli wynikającą (wywodzoną) z art. 2 Konstytucji do Państwa oraz prawo do ochrony sądowej,
- art. 45 ust. 1 KRP – *„1. Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.”*,
- art. 21 ust. 1 KRP *„Rzeczpospolita Polska **chroni własność i prawo dziedziczenia**”*
  - a zdaniem Skarżącej wprowadzona norma prawna – w sposób rażący narusza istotę prawa własności – bowiem uniemożliwia uzyskanie ochrony prawa własności w drodze postępowania sądowego,

- art. 64 ust. 1 i 2 KRP „Każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia”,
  - przepis art. 21 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1 i 2 KRP statuuje zasadę ochrony własności – „Obowiązek „ochrony” należy utożsamiać z gwarancją istnienia i poszanowania własności i trzeba go rozumieć szeroko, tzn. zarówno w aspekcie negatywnym (jako zakaz nieuzasadnionego wkraczania przez władze publiczne we własność innych osób oraz nakaz ochrony przed takim wkraczaniem ze strony osób trzecich), jak i pozytywnym (jako nakaz uformowania całego systemu w sposób sprzyjający zarówno nabywaniu własności, niezakłóconego czynienia użytku z tego prawa, zbywaniu go oraz dziedziczeniu). Odpowiednio doktryna odróżnia zachowawczy i instytucjonalny aspekt gwarancji własności (B. Banaszkiwicz, *Konstytucyjne prawo...*, s. 31–32). Nakaz ochrony własności i prawa dziedziczenia wynika także z art. 64 ust. 1 (zob. L. Garlicki, S. Jarosz-Żukowska, uwaga 13 do art. 64, [w:] *Konstytucja...*, t. II, Warszawa 2016). Niemniej na tle, podmiotowo zorientowanego, ujęcia art. 64 stanowi on jedynie konsekwencję czy dopełnienie treści w nim zawartych. Natomiast art. 21 ust. 1 nie tylko nakaz ten eksponuje, ale też nadaje mu znacznie szerszy zakres, bo odnosi go nie tylko do konkretnej własności konkretnych podmiotów, ale również do samej **zasady własności jako fundamentu porządku społecznego Rzeczypospolitej**” (L. Garlicki (red.), M. Zubik (red.) [w:] *Komentarz do art. 21 KRP [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom I, wyd. II, LEX*),
  - „Prawo własności to konstytucyjnie gwarantowana wolność nabywania mienia, jego zachowania oraz **dysponowania nim** (zob. TK – P 4/99, K 33/00, K 51/05, K 7/07)” (P. Tuleja (red.), *Komentarz do art. 64 KRP [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, LEX*),

Artykuł 45 ust. 1 Konstytucji statuuje zasadę prawa do sądu. W tym miejscu wskazać należy, iż „Do najważniejszych środków ochrony praw i wolności należy prawo do sądu, zapewniające dostęp do wszelkich konstytucyjnie ustanowionych sądów oraz rzetelne prowadzenie postępowania przed nimi, bez możliwości zamknięcia drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw. W Polsce prawo do sądu, jako prawo osobiste, określone jest w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym: „*Kady ma prawo do sprawiedliwego i jawnego*

rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd”.

Zatem prawo do sądu składa się z kilku nierozzerwalnych elementów:

- **prawa dostępu do sądu**, czyli prawa inicjowania postępowania przed sądem w razie naruszenia chronionych praw jednostki; dostęp ten ma być realny, dzięki m.in. odpowiedniej organizacji terytorialnej sądów, umiarkowanym opłatom itp.;
- **prawa do rzetelnego postępowania**, czyli odpowiedniego ukształtowania postępowania przed sądem (opartego na właściwej procedurze, uczciwym i publicznym procesie, z uczestnictwem podmiotu w gwarantującym jego prawa postępowaniu);
- **prawa do wyroku sądowego** (uzyskania w rozsądnym terminie rozstrzygnięcia sprawy orzeczeniem sądu);
- **prawa do obrony**;
- **prawa do wysłuchania** (prawa do informacji, do zajęcia stanowiska, do rozważenia faktycznych twierdzeń i prawnych roszczeń).

Uznać należy, że prawo do wyroku sądowego, prawo do obrony i prawo do wysłuchania mieszczą się w szeroko pojętym prawie do rzetelnego postępowania. Uzupełnieniem treści polskiego prawa do sądu jest art. 77 ust. 2 Konstytucji RP, zgodnie z którym: „**Ustawa nie może nikomu zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw**”. Artykuł ten normuje prawo do sądu rozumiane jako środek ochrony wolności i praw” (S. Pilipiec [w:] Zasada prawa do sądu w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i Konstytucji Federacji Rosyjskiej, s. 152-153).

„Prawo do sądu znajduje potwierdzenie w wiążących Polskę umowach międzynarodowych oraz w art. 45 Konstytucji. Stanowi on, że „Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd”. Treść tego prawa inspirowana jest zarówno poglądami doktryny, międzynarodowymi standardami zawartymi w art. 14 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych oraz w art. 6 ust. 1 konwencji europejskiej, jak też dotychczasowym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego. Na tę treść składa się w szczególności: 1) prawo dostępu do sądu niezależnego, bezstronnego i niezawisłego, 2) **prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności** oraz 3) **prawo do wyroku sądowego, tj. prawo do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia danej sprawy przez sąd**. Tak rozumiana treść prawa do sądu została scharakteryzowana w szeregu

orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 09 lipca 2002r., P 4/01, OTK-A 2002/4/52).

Uznać należy, że prawo do wyroku sądowego, prawo do obrony i prawo do wysłuchania mieszczą się w szeroko pojętym prawie do rzetelnego postępowania. Uzupełnieniem treści polskiego prawa do sądu jest art. 77 ust. 2 Konstytucji RP, zgodnie z którym: „Ustawa nie może nikomu zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw”. Artykuł ten normuje prawo do sądu rozumiane jako środek ochrony wolności i praw” (S. Pilipiec [w:] Zasada prawa do sądu w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i Konstytucji Federacji Rosyjskiej, s. 152-153).

W niniejszej sprawie znaczenie miał jeden ze wskazanych elementów prawa do sądu, jakim jest prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności. Rozwijając to ogólne ujęcie, Trybunał wyróżnił najważniejsze elementy tej zasady: prawo strony do wysłuchania, prawo do informowania (ujawniania w sposób czytelny motywów rozstrzygnięcia, co ma zapobiegać jego dowolności i **arbitralności**), **prawo do przewidywalności rozstrzygnięcia** oraz umożliwienie wszechstronnego zbadania okoliczności sprawy przez sąd (zob. wyroki z: 14 czerwca 2006 r., sygn. K 53/05, OTK ZU nr 6/A/2006, poz. 66; 2 kwietnia 2007 r., sygn. SK 19/06, OTK ZU nr 4/A/2007, poz. 37; 30 maja 2007 r., sygn. SK 68/06, OTK ZU nr 6/A/2007, poz. 53; 26 lutego 2008 r., sygn. SK 89/06, OTK ZU nr 1/A/2008, poz. 7; 20 maja 2008 r., sygn. P 18/07, OTK ZU nr 4/A/2008, poz. 61)” (...) **Swoboda ustawodawcy kształtowania odpowiednich procedur nie oznacza jednak dopuszczalności wprowadzania rozwiązań arbitralnych, ograniczających nadmiernie i bez istotnych racji prawa procesowe strony, których realizacja stanowi warunek prawidłowego i sprawiedliwego rozstrzygnięcia sprawy.** Do naruszenia gwarancji konstytucyjnych związanych z prawem do sądu dochodziłoby wówczas, gdyby ograniczenie uprawnień procesowych stron było nieproporcjonalne do realizacji takich celów jak zapewnienie większej efektywności postępowania i jego szybkości, a jednocześnie uniemożliwiało właściwe zrównoważenie pozycji procesowej stron. Jeżeli zatem ograniczenie uprawnień procesowych strony jest zbędne lub nadmierne z punktu widzenia zamierzonych przez ustawodawcę celów, takich jak zapewnienie większej efektywności postępowania i jego szybkości, a jednocześnie uniemożliwia właściwe zrównoważenie pozycji procesowej stron, czy wreszcie prowadzi do arbitralnego rozstrzygnięcia „sprawy” – to w tego rodzaju przypadkach dochodziłoby do naruszenia gwarancji konstytucyjnych związanych

z prawem do sądu” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 października 2013r., SK 14/11, OTK-A 2013/7/101).

Zdaniem Skarżącego kwestionowana norma prawna – jest niezgodna z szeregiem norm Konstytucyjnych wskazanych powyżej, bowiem doprowadziła przy rozstrzygnięciu w sprawie przed Sądem Najwyższym sygn. akt – w sposób zupełnie nieproporcjonalny – **do ograniczenia konstytucyjnie chronionych praw:**

- a) prawa do Sądu – tj. prawa do merytorycznego rozpoznania wywiedzionej skargi kasacyjnej, bowiem zaskarżona norma spowodowała odrzucenie skargi kasacyjnej,
- b) prawa do Sądu - tj. rzetelnej procedury, która prowadzi do merytorycznych, a nie formalistycznych rozstrzygnięć, bowiem zaskarżona norma nie umożliwiała wezwania przez Sąd Najwyższy do uzupełnienia braków – tj. wyjaśnienia zakresu zaskarżenia;
- c) prawa do Sądu – tj. rzetelnej procedury, w trakcie której błędy, nieścisłości lub niejasności środka zaskarżenia umożliwia się wyjaśnić, przed podjęciem decyzji o ostatecznym odrzuceniu środka zaskarżenia, bowiem nie wprowadziła mechanizmu wezwania do uzupełnienia braków;
- d) pozbawienia Skarżącego roszczeń (prawa własności) dochodzonych pozwem środków pieniężnych, tj. brakiem sądowej ochrony prawa własności wynikającej z art. 21 ust. 1 Konstytucji, bowiem doprowadziła do odrzucenia skargi kasacyjnej, która zmierzała do uzyskania ochrony prawa własności w drodze orzeczenia sądowego;
- e) pozbawieniem Skarżącego prawa własności – opłaty sądowej od całości skargi kasacyjnej – bowiem w przypadku odrzucenia skargi kasacyjnej nie przysługuje jej zwrot, tj. brakiem ochrony prawa własności,
- f) równej ochrony prawa własności - bowiem rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego spowodowane było arbitralnością, gdyż zależnie od osoby Sędziego, mogło nie dojść do odrzucenia skargi kasacyjnej i jej rozpoznania.

Zdaniem Skarżącej ukształtowanie norm prawnych przed Sądem Najwyższym winno prowadzić do uzyskiwania przez strony merytorycznych rozstrzygnięć, a nie formalistycznych rozstrzygnięć proceduralnych. W niniejszej sprawie Skarżąca dwukrotnie uzyskiwała uchylene wyroku Sądu II instancji, z powodu naruszeń prawa przez ten Sąd, a tym samym zachodziła potrzeba wywiedzenia skarg kasacyjnych, w tym zachodziła konieczność merytorycznego rozpoznania trzeciej skargi kasacyjnej. Z powodu zastosowania niekonstytucyjnej normy prawnej i odrzucenia trzeciej skargi kasacyjnej – nie doszło do jej rozpoznania.

W związku z powyższym, wniesienie skargi konstytucyjnej z zawartymi w niej wnioskami jest konieczne i w pełni uzasadnione.

ADRIAN
Wojciech Mielon

Załączniki:

1. pełnomocnictwo szczególne do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym,
2. odpis skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami (x5),
3. dowody z dokumentów:
  - a) wyrok Sądu Okręgowego w K _____ z dnia _____ marca 2015r. w sprawie o **sygn. akt** _____ ,
  - b) wyrok Sądu Apelacyjnego w S _____ z dnia _____ listopada 2015r. w sprawie o sygn. akt _____ ,
  - c) wyrok Sądu Najwyższego dnia _____ stycznia 2017r. z **sygn. akt** _____
  - d) wyrok Sądu Apelacyjnego w S _____ z dnia _____ maja 2017 roku, **sygn. akt** _____ ,
  - e) wyrok Sądu Najwyższego z dnia _____ 9.2018r. w sprawie _____
  - f) wyrok Sądu Apelacyjnego w S _____ z dnia _____ .6.2020r. w sprawie _____ ,
  - g) skarga kasacyjna z dnia _____ .11.2020r. od wyroku Sądu Apelacyjnego w S _____ z dnia _____ .6.2020r. w sprawie _____
  - h) zarządzenie o przekazaniu akt przez Sąd Apelacyjny w S _____ z dnia _____ .12.2020r. w sprawie _____
  - i) odpowiedź pozwanej S _____ S.A. z dnia _____ .12.2020r. na skargę kasacyjną,
  - j) postanowienie Sądu Najwyższego z dnia _____ .9.2021r. **sygn. akt** _____ wraz z kopertą i potwierdzeniem wpływu w dniu _____ .12.2021r. **wraz z zwrotką.**